

φου ἐστρεφέτο κτερισμάτων), ἦτοι δεκατέσσαρες λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, δύο χρυσοὶ δακτύλιοι, ἐπὶ τοῦ ἐτέρου τῶν ὁποίων ὁμοίου τοῖς ἐκ Μυκηθῶν ὑπάρχει ἐγγεγλυμμένη παράστασις (ἀνὴρ πρὸς δένδρον τείνων τὰς χεῖρας καὶ παρ' αὐτὸν γυνή), δύο ἰχθύες μικροὶ περιτμητοὶ ἐξ ἐλάσματος χρυσοῦ, καρφίδες ἀργυραὶ καὶ χαλκαὶ, κοσμήματα μικρὰ (βόδακες τὸ πλεῖστον) καὶ φύλλα ἐκ χρυσοῦ, ψῆφοι ὄρων ἐκ λίθου καὶ ἠλέκτρον, λείψανα ἀσημαντα ἐντελῶς ἐλεφαντίνων ἀντικειμένων κττ. Ὅσων εὐρέθησαν ἐλάχιστα λείψανα, ὅσον δὲ ἠδυνήθησαν νὰ διακρίνῃ, κεκαυμένα τὰ πλεῖστα· ἀγνοῦν ὅμως ἐὰν ἦσαν ζώων ἢ ἀνθρώπων. Εἰς τὸ βόρειον (δεξιὸν τῶ εἰσιόντι) ἤμισυ τῆς θόλου ἀνεκαλύφθη λάκκος ἐσκαμμένος ἐν τῷ ἐδάφει ἔχων μ. 2,25, πλ. 1,10 καὶ βάθος 1 μέτρ. κτιστὸς τὰς πλευρὰς καὶ ἐστρωμένος τὸν πυθμένα διὰ πλακῶν· ὅμοιαι μείζονες πλάκες ἀπέτελουν τὸ κάλυμμα. Ἐν τῷ λάκκῳ τούτῳ διευθυνομένη ἀπὸ Δ. πρὸς Α. δὲν εὐρέθησαν ὄστᾶ, ἀλλ' οὐδὲ ἀνθρακες, ἐνεκα τούτου υποθέτω, ὅτι ὁ νεκρὸς ἐτάφη, δὲν ἐκάθη, τὰ ὄστᾶ ὅμως ἐκλύθησαν εἰς κόνιν. Εἰς τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ εὐρέθη ξίφος σῶζον τρεῖς χρυσοῦς ἴλους τῆς κόπης, πέντε μάχαιραι διαφόρων μεγεθῶν, δύο αἰγμᾶι δοράτων, σὺλῃν χαλκοῦς εἰς τεμάχια (ἴσως δόρατος μέρος), εἰς δίσκους ὡσαύτως κατόπτρου, πέντε ἢ ἕξ δίσκοι κυρτοὶκοίλοι διαφόρων μεγεθῶν, τέσσαρες δίσκοι παχεῖς μολύβδινοι, δύο ἀλαβάστρινα ἀγγεῖα τέσσαρα πηλίνα, ἀρτυρῆ ἀργυροῦς, ἄλλος ὅμοιος χαλκοῦς. Ὀλίγον πρὸς τὸ μέσον τοῦ τάφου εὐρέθησαν ὀδοθήκοντα ψῆφοι ὄρων ἐκ λίθου ἀμειβύστου καὶ δύο λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, παρ' αὐτὰ δὲ ἐγγειρίδιον χαλκοῦν χρυσοκόλλητον καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ τάφου δύο χρυσοὶ πατήρια μετ' ἀναγλύπτων παραστάσεων (ἄνδρες συλλαμβάνοντες βόας) δύο ὅμοια ἀργυρᾶ ἄνευ παραστάσεων, φιάλη ἀργυρᾶ ἔχουσα τὰ χεῖλη καὶ τὴν λαβὴν ἐπίχρυσα, εἰκοσιτρεῖς λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, τρεῖς δακτύλιοι, ὧν ὁ μὲν χρυσοῦς ἀπλοῦς, ὁ ἄλλος χαλκοῦς μετ' ἐγγεγλυμμένης παραστάσεως καὶ ὁ τρίτος σιδηροῦς, οὗ μόνον ἡ σφεδὸν σῶζεται, δύο σκευὴ χαλκᾶ ἀγνώστου χρήσεως κττ. Τέλος εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ τάφου εὐρέθη μία μάχαιρα, δύο πελέκει, ὧν ὁ ἕτερος περιέρχου σχήματος, καὶ δύο παχεῖς μολύβδινοι δίσκοι.

Μεταξὺ Σκλαβοχωρίου καὶ τοῦ λόφου τῆς ἀγ. Κυριακῆς, ἐφ' οὗ ὑποτίθεται ὅτι ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος, ὀλίγα λεπτὰ πρὸς Ν. τοῦ χωρίου Γοδένᾳ ἀνεκάλυψα δύο ἄλλους τάφους τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, οὗχί ὅμως θολωτοῦς, ἀλλ' ἐσκαμμένους ἐν τῷ βράχῳ, ὡς εἶναι οἱ τοῦ Νεαυπλίου καὶ τῶν Μυκηθῶν· δὲν ἀνέσκαφα ὅμως οὐδέτερον αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 25 Ἰουνίου 1889.

Χ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΕΞ ΑΥΤΟΥ

Ἀπὸ τῆς 8^{ης} Ἰουνίου ἢ Ἀρχ. Ἐταιρία σκάπτει πρὸς ἀποκάλυψιν τελείαν οἰκοδομήματός τινος, οὗ μέρος μικρὸν τυχαίως εἶχεν ἐμφανισθῆ βραχέως τῆς λεωφόρου Ὀλγας, ὅτε οἱ ἐργάται τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπῆς τὴν ἐκεῖ μετρίαν ἀνωφέρειαν διεσχημάτιζον πρὸς ὑποδοχὴν φυτείας. Τὸ οὕτως ἐμφανισθῆν ἦτο ψηφιδόστρωτον ἔδαφος, προφανῶς τέχνης τῶν Ῥωμ. χρόνων, ἢ δ' ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπῆ ἔκρινεν, ὅτι, ἂν διὰ περαιτέρως ἀνασκαφῆς ἀπεδεικνύετο τὸ οἰκοδόμημα ἄξιον λόγου, ὡφελε νὰ τὸ διατηρήσῃ, καθὼς περίπου διετήρησε καὶ τὸ νοτίως τῆς αὐτῆς λεωφόρου πρὸ ἔτους ἐμφανισθῆν βαλανεῖον.

Ἐν τῷ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν δημοσιευθέντι τεύχει τοῦ Bull. de Corr. Hell. 1889 σ. 433 ἐξ. δημοσιεύεται ὀλόκληρος ἢ ἐν σελ. 113 κ. ἐξ. ἐπιγραφή μετὰ συμπληρώσεων καὶ σημειώσεων ὑπὸ τοῦ κ. Foucart. Μέρους δ' αὐτῆς (στ. 22 - 46) εἶχεν ἤδη ἐκδόσει ὁ γάλλος λόγιος ἐν τινι πο-

Ἡ Ἀρχ. Ἐταιρία ἀνεδέχθη τὴν διὰ σκαφῆς τακτικῆς ἐξέτασιν τοῦ τόπου, καὶ ἤδη, ἰκανῶς προβάλλοντος τοῦ ἔργου, ἀπεκαλύφθησαν τὰ ἐδάφη τῆς κατασκευῆς μεγάλου οἰκοδομήματος, βαλανεῖου ἴσως καὶ τούτου, ἢ καὶ οἴκου ἰδιωτικοῦ, ἔχοντος καὶ λουτρικὰ χωρίσματα. Δὲν εἶναι δὲ ἐτι καιρὸς νὰ εἰπωμέν τι περὶ τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ σχήματος τοῦ οἰκοδομήματος· ἀρκούμεθα μόνον πρὸς τὸ παρὸν νὰ δηλώσωμεν, ὅτι παρουσιάζει τινὰ πρωτοφανῆ καὶ ὅτι ἐγένοντο ἐν αὐτῷ ἤδη ἐν παλαιοῖς χρόνοις μετασκευαί, ὅπερ δηλοῦται ἐκ τινος μεγάλης μαρμαρίνης πλακῶς, ἣν εἶσεσάν ποτε οἱ μετασκευασταὶ πᾶν ἀββύθιως ὡς κατώφλιον ἐπὶ τῆς εἰσόδου ἐνός τῶν χωρισμάτων, καὶ οὐ μόνον διέφθειραν οὕτω τὴν ἐκεῖ κυκλικὴν τῆς οἰκοδομῆς γραμμὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν πλάκα αὐτήν, ἔχουσαν ἐπὶ τῆς τοῦ πάχους ἐπιφανείας διστιχὸν ἐπιγραφὴν, ἀνάστροφα ἔθεσαν, ὡστε νῦν τὰ γράμματα τῆς οὕτως ἐμφανίζονται·

Η Ι Τ Β Ε Β Ζ
Α Ι Δ Ι Λ Α Ω

Πιθανώτατα ἡ πλάξ αὕτη, ἔχουσα ἐξ ἀρχῆς οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ ὄνομα τοῦτο (κατ' ὀνομαστικὴν ἢ δοτικὴν, ἄνευ προγεγραμμένου ἰώτα) Ματιδία σεβαστή, ὅπερ ἦτο τῆς ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψιᾶς τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, καὶ Λατινιστὶ ἐν τε ἐπιγραφαῖς καὶ ἐπὶ νομισμάτων γράφεται Matidia Augusta, ὅα ἐλήφθη ἄλλοθεν ποθεν καὶ ἐτέθη ἐδῶ πολὺν χρόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τραϊανοῦ, ἴσως καὶ μετὰ τὸν τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῶν δύο Ἀντωνίνων· διότι ἡ Ματιδία ἦτο ἐπίσημον πρόσωπον τοῦ Καισαρικοῦ οἴκου, οὕσα καὶ ἀδελφὴ τῆς Σαβίνης, γυναικὸς τοῦ Ἀδριανοῦ. (Ἴδε Σπαρτιανὸν ἐν βίῳ Ἀδριανοῦ κεφ. 5, καὶ τὰς ἐν C. I. Gr. ἀρ. 2577-8 ἐπιγραφὰς τὰς ἐκ τῆς Λύττου, πόλεως τῆς Κρήτης).

Εὐρέθη δὲ, ἀπλῶς κατακείμενον εἰς τὰ χώματα, καὶ μικρὸν κυλινδρικοῦ βωμίδιον (ὑψ. 0,16, κάτω διαμέτρον 0,10) ἢ μᾶλλον εἰπεῖν θυμιατήριον, καθ' ὅσον ἔχει ἐπάνω ὀλίγην κοιλότητα πρὸς ὑποδοχὴν λιθανωτοῦ. Ἐπὶ τῆς περιφεροῦς αὐτοῦ ἐπιφανείας ἀναγινώσκονται τὰ

Α Π Ο Λ Λ Ω Ν Ι
Γ Ε Φ Υ Ρ Α Ι Ω
Κ Λ Σ Θ Η Σ Ε Υ Σ
Ψ Α Φ Ι Α Δ Η Σ

Ἀπόλλωνι
γεφυραῖω
Κ(αὐδίο)ς Θησεῦς
Ψαφιάδης.

Δύο τινὰ νέα ὁ λίθος προσφέρει, τὸ ἐπίθετον τοῦ Γεφυραίου ὅπερ μέχρι τοῦδε δὲν ἐγινώσκετο ὅτι εἶχε καὶ ὁ Ἀπόλλων (καθὼς ἄλλοι θεοί, ἢ Διὸς εἴτε Δημήτηρ καὶ ἢ Ἀθηνᾶ), καὶ τὴν τοῦ δημοτικοῦ ὀνόματος τῶν Ψαφιαδῶν γραφὴν διὰ τοῦ ἄλφα ἐν τῇ παραληγοῦσῃ, ἐνῶ ἕως τῶρα ἐκ βιβλίων (καὶ ἐξ ἐπιγραφῆς κεκολοδομένης, τῆς ἐν Φιλίστορι, τόμ. 4, τεύχ. 3, ἀρ. 2) μόνον τὸ Ψαφίδαί ἐπιστεῦτο. (Περὶ τῶν Γεφυραίων, γένους ἐν Ἀττικῇ, καὶ περὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὴν λατρείαν θεοτήτων τινῶν καὶ πως καὶ πρὸς τοὺς Δελφούς, ἐπιθ. Toerffer, At. Genealogie σ. 293 κ.ἐ.). Οἱ χρόνοι δὲ τῆς νῦν φανείσης ἐπιγραφῆς θὰ εἶναι ἴσως τὰ μέσα τοῦ πρώτου μετὰ Χρ. αἰῶνος.

Εὐρέθησαν δὲ σποράδην ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ καὶ πολλὰ ἀρχιτεκτονικὰ μέλη Ἴωνικοῦ βουθμοῦ καὶ γλυπτὰ θεῶν καὶ ἀνθρώπων σώματα καὶ κεφαλαί, καὶ κοσμήματα δὲ οὐκ ὀλίγα περιεργότατα, περὶ ὧν ἄλλοτε.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 4 Ἰουλίου 1889.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ἐν τῷ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν δημοσιευθέντι τεύχει τοῦ Bull. de Corr. Hell. 1889 σ. 433 ἐξ. δημοσιεύεται ὀλόκληρος ἢ ἐν σελ. 113 κ. ἐξ. ἐπιγραφή μετὰ συμπληρώσεων καὶ σημειώσεων ὑπὸ τοῦ κ. Foucart. Μέρους δ' αὐτῆς (στ. 22 - 46) εἶχεν ἤδη ἐκδόσει ὁ γάλλος λόγιος ἐν τινι πο-

λιτικῆ ἐφημερίδι τῶν Ἀθηνῶν τὴν 19/31 Μαΐου, ἦτοι τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἡμέραν, καθ' ἣν τυπωθῆν καὶ τὸ φύλλον τοῦ τεύχους τούτου, τὸ περιέχον τὰς συμπληρώσεις τοῦ κ. Τσουντα, ἀπεστάλη εἰς τινος τῶν περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ ἀσχολουμένων ἐνταῦθα τε καὶ ἀλλαχοῦ.

(Ἐξεδόθη τῆ 20^η Ἰουλίου 1889.)